

Előfizetési árak:

Helyben, vagy postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr.
Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 2 frt 50 kr.
Egy óra 1 frt — kr.
 Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (nagy-uj-utca, 1702. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethető helyben:

Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében, Szinay Gyula kiadó lakásán (kis-csapó-utca 383. sz.) és a szerkesztőségben.

DEBRECZEN

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit sorért 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdíj minden külön beiktatásért 30 kr.
 Hirdetést vagy reklámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr
 Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 kr.
 Hirdetések fölvetetnek Szinay Gyulánál és a szerkesztőségben. Kéziratok vissza nem adatnak.

A bomlás.

Debreczen, július 29.

(a) A hógörgeteg, mely a havasi hórétegek nem ritkaság, többnyire parányi okból keletkezik. Keletkezésére elég annyi, hogy az óriási terjedelmű hómező lejtőjének legmagasabb pontján egy madár szárnyával megcsapja a havat. Az a hőmennység, melyet a madár szárnycsapása mozgásba hoz, nem nagyobb egy gyermek öklénél, de míg e hó-labda lefelé gördül a lejtőn, óriási, félelmes arányokban nagyobbodik. Mindig több és több hó tapad hozzá s a kiindulási ponttól 20—30 ölnyire már akkora hógörgeteg képződik, hogy képes egy embert elűtni; mire pedig e görgeteg a lejtőn lefelé futva a völgybe leér, oly óriássá növekszik, hogy képes egész falukat eltemetni. Így támad a lavina, a hógörgeteg, a havasi vidékek legnagyobb réme, melynek pusztításai kiszámíthatatlan károkat okoznak.

A politikai életben is keletkeznek ilyen lavinák, melyek aztán elemi erővel zuznak, rombolnak, törnek össze mindent. A politikai lavinák is többnyire parányi okból keletkeznek, de rövid idő alatt úgy megnagyobbodnak, hogy mindazokat elsöprik, kik útjában állanak.

Ilyen politikai lavina támadt a közelmúlt napokban szeineink előtt s ma már ki tudjuk venni, hogy a lavina mely irányba tör s kik lesznek azok, a kiket el fog söpörni.

E lavina szintén jelentéktelen okból keletkezett, de ma már az egész politikai látha-

tárt elborítással fenyegeti. Fiumében a király látogatása alkalmából a horvát csöcselék tüntetett a magyar állam-eszme ellen. Ezt a horvát testvérek gyakran megteszik, azért a magyar nemzet többnyire hallgatag megvetéssel fogadja az ilyen tüntetések híreit. A jelenlegi tüntetés azonban mégis több jelentőséggel bír, először azért, mert a király jelenlétében történt, másodsor pedig azért, mert a Fiumében állomásozó Jellasics-ezred (nomen et omen!) egyik századosa a horvát tüntetők pártjára állott s a fiemei rendőrség hivatalos jelentése szerint azon óhaját fejezte ki, hogy szeretne a fiemei magyar érzelmű lakosság közé lövetni.

Több idő telt el, de az illető százados nem vonták felelősségre, sőt a magyar miniszterelnök, ki lent járt ő felségével Fiumében, hivatalosan mit sem tudott a dologról. Ugron Gábor interpellációjával azután megindult a lavina. Ugron kijelentette, hogyha igaz az illető századosnak fentebb említett nyilatkozata, akkor ez a százados nem katona, hanem hóhér.

S mi történt? Az, hogy az illető százados, ki alkotmányos fogalmak szerint főbenjáró bünt követett el, még akkor sem vonatott felelősségre, hanem még neki állott feljebb s párviadalra provokálta Ugron Gábort, ki mint a parlament tagja, neki ítélő bírása. A képviselőház minden pártjából összeállított bizottság azonban egyhangulag kimondta, hogy Ugron Gábornak ez ügyben nem

szabad elégtételt adnia, mert az ilyen kihívás a parlament immunitását sérti s az ügyet a mentelmi bizottsághoz utasították.

A katona uraknak azonban más a felfogásuk. Szerintök a hadsereg minden kritikán felül áll, a hadsereg egyes tagjainak tetteit a civíl-bagázsnak nem szabad bírálata alá venni. Ekkor aztán a lavina elemi erővel megindult. A Jellasics-ezred tisztikara magáévá tette az Uselacz ügyét s megkezdődött a nyílt, a végzetes összeütközés a hadsereg és az alkotmányosság közt.

A bonyodalom tetőpontra hágott az által, hogy b. Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszter a hadsereg pártjára állott. Fejérváry álláspontja homlok-egyenest ellenkezik azzal, a melyet Ugron segédei és általuk a házból összehívott képviselők egyhangulag elfogadtak. Fejérváry nem helyesli a képviselők felfogását, mely egyuttal az egész nemzet felfogásával megegyezett, mert ebben a felfogásban az egész tisztikar kisebbítését látja. (?)

Fejérváry állítólag azt is kijelentette, hogyha a mentelmi bizottság a kihívásban a mentelmi jog megsértését találná, egy óráig sem lesz tagja oly képviselőháznak, mely a tisztikart megalázó helyzetbe akarja juttani s nem viseli tovább a honvédelmi tárczát.

Nem vagyunk képesek megérteni a honvédelmi miniszter magatartását, hiszen éppen neki lett volna feladata példás elégtételt szerezni a megsértett kép-

A DEBRECZEN TÁRCZÁJA.

Ranunkulus.

Irtta: **Baumbach.** Fordította: **Biró Irén.**

Élt egyszer egy fiatal tudós, ki kora fiatalasága daczára is oly okos és tanult volt, hogy a két görög bölcseset is megleckéztethette volna.

Tudósunk egy tavaszi reggeien kísétált a szabadba, halgatni a fű növéset. A tudósok ehez is értenek. A mint így sétál s csudálja a természet nagyszerűségét, im egyszer csak azt veszi észre, hogy gondolatja szülőföldjére szállt, oda, abba a kis faluba, hol az a szép kökényszemű kis leány van, ki neki elválás-hor egy »m é z e s k a l á c s s z i v e t« adott, s ezenfelül keserves könyeket hullatott. E gondolatoknál széles jó kedve kerekedett.

A következő napon tudósunk összepakolta holmiját, kezébe vette botját és örömeit szívvel vándorolt ki a szép, zöld természetbe.

Harom nap mulva viritó gyümölcsfák közepett megpillantotta szülőhelye kékelő templom-fődelet és a mint közelebb érkezett, a harangoknak ismerős zúgását is hallotta.

»Vajjon meg fog-e ismerni?« mondá magában. »Nehezen«, és én is aligha fogom a »18 éves leányban« az akkori »Margitkát« felismerni. De a szemei, azok a nagy kökény szemek, azok elfogják őt árulni. És mikor meglátom a kapuelőtti köpadon, akkor oda lépek hozzá, és... a többi aztán magától jön.»

E gondolatok után örömeiben levegőbe dobta kalapját s olyat kiáltott, hogy szinte maga is megijedt tőle.

Majd félénken körültekintett, hogy nem volt-e valaki tanuja tudóshoz nem illő pajzán-ságának, de szerencséjére egy mezei egéren kívül, mely gyorsan elmenekült — nem volt élő-lény közelében.

Hangosan dobogó szívvel tartotta bevonulását a faluba. A harangszó már elhangzott, de hejyette vidám hegedűszó volt hallható. Egy lakodalmas menet közeledett a szűk utcán.

A völégény, egy nyalka, fiatal paraszt legény felemelt fejével büszkén tekintett szét. mintha csak azt akarta volna kérdezni: »Van-e boldogabb nálam e világon?« A menyasszony fején tündöklő koszoru volt. Szemeit mélyen lesütötte. Egyszer azonban mégis föltekintett, és

szemei, azok a nagy kökény szemek elárulták a tudósnak, hogy ki ez a menyasszony. És ő szegény megfordult s ismeretlenül tért vissza azon az uton, a melyen jött.

Dél lett. A mező aranyos zöld színben játszott s a patak habjaira a nap ezer meg ezer csillogó szikrát szórt. A természet örült a fénynek, de ez ma rosszul esett a tudósnak és szemeit kezével beárnyékolta. Így haladt előre.

Utközben egy vándorló csatlakozott hozzá, kiről látszott, hogy már nagy utat tett meg, mert olyan volt, mint egy vándorló porfelleget.

»Jó ember!« szólott az idegen a tudóshoz: »Úgy-e bár rossz hatással van szemeidre a nap fenyő?«

»Igen«, felelt a tudós. »Nézd« — folytatá az idegen — ez ellen nincs jobb, mint egy ilyen sötét szemüveg, a melyet én is viselek. Próbáld meg csak! — Ezzel levette orráról a szemüveget és átnyújtotta a tudósnak.

Ez szót fogadott és föltekintte a sötét szemüveget. Csakugyan jól esett bágyadt szemeinek.

A nap fényének ereje gyengült, a mező piros és sárga virága, a fák, bokrok és a mennyboltozat mind szürke volt; s ez tetszett a tudósnak.

viselőháznak. Ugy látszik azonban, hogy a honvédelmi miniszter ur semmi érzéssel nem bír az alkotmányosság iránt. Okosabban teszi tehát, ha helyét elhagyja. Ez lesz a legokosabb cselekedete. Szerencsés utat kívánunk neki!

A lavina azonban még itt sem állott meg. Nemcsak Fejérváryt, de Szapáryt is elsöpréssel fenyegeti. Hír szerint ugyanis a magasabb katonai körök is osztoznak Fejérváry felfogásában s föltétlenül elítélik Szapárynak ama, szerintük «anyamasszony magatartását», melyet e kényes ügyben tanúsított. Hibául rójják föl Szapárynak, hogy nem akadályozta meg ama bizalmas értekezletet, melyben nagy többséggel kormánypárti képviselők vettek részt s melyben a képviselők pártkülömbőség nélkül elhatározták, hogy Ugronnak nem kell elégtételt adnia Uzelácznak azért, a mit róla a képviselőházban mondott.

Mi a magunk részéről őszintén óhajtuk a Szapáry távozását, mert a kormányzásra képtelennek bizonyult, azt azonban még se szeretnők, ha a hadsereg bukhatná meg, mert ebben az alkotmányosság végromlását látnók. Bizunk is szeretett királyunk magas alkotmányos érzékében, hogy ilyesmi nem fog megtörténni, de azért a helyzet ma már olyan bonyolult, hogy egyes tapintatlan föllépések s besugások a kivezető utat elzárhatják s végzetes összeütközésekre adhatnak okot.

Mi nem orvendünk azon viszálynak, mely a hadsereg és a nemzet közt időről-időre fölmerül. Mi egyetértést óhajtunk a nemzet és a hadsereg közt s őszintén fájjaljuk, hogy a viszályokban rendszerint a nemzet huzza a rövidebbet, a mi nek az a következménye, hogy folyton feszültebbé válik a viszony a nemzet és a hadsereg közt. Ez pedig jóra nem vezethet. Jusson eszébe a magasabb katonai köröknek — Königrätz, hol nem a porosz gyntüs fegyverek győzték le az osztrák sereget, hanem azon körülmény, hogy a magyar ezredek csak félerővel harcoltak!

Már pedig egy kis tapintattal és szigoru igazságszeretettel sok bajnak elejét lehetne venni. — Az Uzelác-ügyet is könnyen, egyszerűen meg lehetne oldani. Mert vagy mondta Uzelác százados azon botrányos szavakat, vagy nem mondta. Ha mondta: akkor szigoruan meg kell büntetni. Ha pedig nem mondta: akkor jelentse ki ezt az ország színe előtt a miniszterelnök s ez esetben Ugron Gábor megtalálja annak a módját, hogy Uzelác századosnak a fegyveres elégtételnél teljesebb elégtételt adjon.

S ezzel az egész ügy elsimulna. Mig most a lavina feltartóztatás nélkül rohan utjában, zuzva, törve, rombolva mindent s örökre eltemetheti a polgárság és katonaság közötti jó egyetértést!

Országgyűlés.

A képviselőház ülése július 28-án.

A képviselőház tegnap folytatta a vitát az első szakasz fölött. Hermann Ottó, Almássy Sándor, Moesáry Lajos és Ádám Sándor beszéltek, mindannyian a szakasz ellen.

Hermann Ottó: Véghetetlen nehéz oly időben, mikor az oláh irredenta öltögeti nyelvet hazánkra s az egész nemzet megbotránkozással értesül a német színház ügyében történt oly lépésről, melyet az egész sajtó árulásnak és szégyenletesnek mond, objektíve a szőnyegen levő javaslatához szólni. De midőn a nemzet jogait akarják konfiskálni, mégis kötelessége beszélni.

De mielőtt ezt tenné, egy fájdalmas kötelességnek kell eleget tennie. Neki bucsut kell vennie gr. Apponyi Alberttől. Szerette volna azt a hangot őrizni meg magának emlékül, melyet gróf Apponyi a véderő-vita alatt hallott s melylyel az egész házat s az egész országot elragadta. Most már ezt a hangot más váltotta fel. A véderő-vita alatt még a nemzet lebegett Apponyi előtt, most már csak a közönség és közvélemény.

Azt mondja Apponyi, hogy ő a többséggel szövetségre nem lép s kormányra nem törekszik, ő az ellenőrzést önzetlenül akarja gyakorolni. De miféle parlamenti felfogás ez? Gr. Apponyinak, ha pártvezér és meggyőző-

dése van, egyenesen kötelessége a kormányra törekednie, mert az ellenőrzés gyakorlására itt van a nemzet. S neki meggyőződése, hogy gr. Apponyinak már azért is törekednie kell a kormányra, mert ezáltal a parlament niveauja határozottan emelkedni fog. Hosszan fejtegeti ezután, hogy az önkormányzati rendszert okvetlenül fenn kell tartani. A miniszterelnök megszólaltatta a kinevezés érdekében a koronást királyt; de szemben azzal az eltökéltséssel, mely a függetlenségi pártot uralkodik, a miniszterelnöknek már Pécsért is azt kellett volna mondania: Ave Caesar, moriturus te salutem! Nem fogadja el a szakaszt.

Almássy Sándor a szakasznak Helfy indítványa értelmében való módosítását pártolja.

Moesáry Lajos kikel a kormánypárt ellen, mert erőszakosan ragaszkodik ahhoz, hogy a javaslat tovább tárgyalassék. A kormánypártnak nincs érve s álláspontja az, hogy sic volo, sic jubeo és szavazzunk! A megyei adminisztráció ma sem egyéb már, mint mechanizmus. A közpályára azért nem tódul az ifjuság, mert a megye keretét teletölték bürokratizmussal. Ma a főispáni önkénytől függ a fiatal ember sorsa, nem a megyei választó közönségtől; következésképpen nem megfizetelés reá nézve a választás. Jobb, előnyösebb pálya nincs, mint a papi, de azért nem halljuk, hogy tolongana oda a fiatal ember, mert nincs kedve magát alávetni a nagy gyűlemnek, mely még plébános korában is kiterjed reá. Nem hiszi, hogy ne találkoznék elég ember, aki önértékből és ambícióból szívesen nem vállalkoznék megyei hivatalra. Aki pedig nagyobb emelkedést és jövedelmet akar, menjen katonának, szorítsa ki a gránicsár tiszteket, akkor nem kellene panaszkodnunk, hogy olyan kevés a magyar ember a hadseregben. Védi ezután a nemességet s azt állítja, hogy a demokrácia már erős tért foglalt a megyében, amiről mindenki meggyőződhetik, ha végignézi a tisztviselők névjegyzékét. A szakaszt nem fogadja el.

Ádám Sándor megfordítja a Beöthy Algernon okoskodását; Beöthy azt mondta, hogy őt a szélsőbalról elhangzott beszédek nem tudták meggyőzni s ezért a szakaszt elfogadja. Szólvizint kijelenti, hogy őt a kormánypárttól el nem hangzott beszédek nem tudták meggyőzni s ezért a szakaszt nem fogadja el.

»Eladó ez a szemüveg?» kérde az ismeretlen vándorlót.

»Jó kezben van-e felelt ez — »én mindig több ilyen szemüveget hordok magammal. Fogadd el ezt tőlem emlékül tudós uram.»

Ah, tehát ön ismer? És szabad kérdeznem —

— Hogy ki vagyok? egészíté ki az idegen.

»Nevem: Komorság. Isten veled!»

E szavak után más ösvényre tért s csakhamar eltűnt. A tudós pedig föltette a szürke szemüveget és ment tovább.

Ezen esemény lefolyása óta több év telt el. A tudós komor férfivá lett s feledte az élet örömeit. Kijárt ugyan a szabadba most is, de a fak zöldje, a virágok színpompája rá nézve mintha nem is léteztek volna. A növényeket tövesztül kiszakította, haza vitte, lenyomta és megszáritotta. Aztán a virág-mumiákat szürke ítatós papírba tette, egy latin nevet írt rá és ez volt egyedüli öröme, ha ugyan ezt örömmel lehet nevezni.

Egyszer a tudós utazása közben egy távol eső völgybe ért, hol egy patak folyt, mely malmot hajtott. A malom előtt egy öreg asszony ült sütőkészve a napfénynek. A tudós, mivel nagyon szomjas volt, megkérdezte az öreg

asszonyt, hogy nem kaphatna-e valami inni valót? Az öreg igennel felelt, üléssel kínálhatta vendégét.

Kevés idő múlva az öreg asszony helyett egy fiatal leány jött ki, tejet és kenyeret hozott s mindkettőt a tudós előtt lévő kőasztalra tette. A tudós úgy vette észre, hogy a leány inkább szép, mint csunya, bár ez ítéletében a szemén levő szürke szemüveg miatt nem volt eléggé biztos. A szemüveget pedig nem vette le, mert féltette a szemét a napfénytől. Hallgatag fogyasztotta el, a mit kapott, s mivel a molnárlegény a fizetést nem fogadta el, kezét szorított vele s aztán távozott.

A völgyben, hol a malom volt, bizonyosan valami ritka füvek lehettek, mert a tudós első látogatása után három nap múlva ismét megjelent és ismét beszólt a malomba. Aztán eljárógatott gyakrabban is, s nem sokára szívesen látott vendég volt.

Az öreg nagymamának ezukor, kávé, tubák és más ily elmés ajándékokkal kedveskedett; a molnárt épületes beszéddel tartotta, de a szőke leányhoz soha egy szót sem szólt. Megelégedett azzal hogy szürke szemüvegén át néha-néha figyelmesen szemlélte. Ilyenkor a molnár könyökével gyöngéden meglökte a nagy-

mamát, és az öreg asszony egyet bölintott ősz fejével.

Egy napon, mikor a tudós eltávozott: a malomból és keresztül ment a mezőn, egy vakondot vett észre, mely hurokba került s vergődve igyekezett a haláltól menekülni. A jó szívu ember hozzá lépett, kiszabadította kinos helyzetéből, letette a földre s aztán együtt folytatták utjokat.

Midőn a tudós ezen nap estéjén dolgozó szobájában ült, a nyitott ablakon egy szárnyas egér repült be. Ebben nincs semmi különös. De hogy a szárnyas egeren egy kis ember ült, — nem nagyobb, mint az ujjam — és hogy ez leszállott s a tudós előtt meghajtotta magát, ez nagyon csudálatosnak tűnt fel.

»Mit keressz itt?» kérde a kicsitől nem épen barátságosan. »Eredj egy mese gyártóhoz és jőzan embereket ne zavarj munkájokban!»

De a kis ember nem engedte magát felrevezettetni; közelebb jött, leült a porzó-tartóra és így szólt:

»Ne üzz el magadtól, én meg akarom hálalni azon jószágodat, hogy ma kellemetlen helyzetemből kiszabadítottál. A vakand, melynek életét megmentetted, én voltam.»

»Igen? És tulajdonképen ki vagy?» —

— **A német színház ügye.** Az a hirherdt felségfolyamodvány, a melyet Kochmeiszter Frigyes báró és társai a budapesti német színház segélyezése ügyében a királyhoz benyújtottak s a mely az uralkodó részéről teljesen méltó elbánásban részesült, megtermi a maga gyümölcsseit. Lesser Szaniszló, mikor a felségfolyamodványt az uralkodóhoz benyújtotta, bizonyára nem gondolta, hogy épen az okozza majd az általa tervezett német színház kivételének a vesztét. A német színházat részvénytársaság akarta fölépíttetni, a mely társaságnak eddig körülbelül 40—50 részvényese volt s az eddig aláirt összeg mintegy 60—65 000 forintba rug. A részvényesek nagy része, egy pár ügyvéd és orvos kivételével, lipótvárosi terménykereskedők s Kochmeiszter Frigyes báró és társai a részvényesek legnagyobb részével nem kötötték a felségfolyamodványt. A részvényesek a folyamodványt a főváros köreiben, valamint az egész országban keltett megbotrántoztatás hatása alatt most ujabbán megbeszéltek a német színház ügyét s a tulnyomó többség elhatározta, hogy a részvény aláírását visszavonja s ezuttal teljesen lemond a német színház fölépítésének eszméjéről. Lesser Szaniszló, a ki a felségfolyamodvány benyújtását bécsi tanácsadóinak az ajánlására határozta el, jelenleg nincs Budapesten s így a részvényesek eddig még nem adhatták tudtára elhatározásukat. Több részvényes bemutatta az általa aláirt kötelező Lesser ügyvédjének, megkérdezvén, hogy tartoznak-e megfizetni az aláirt részvény-összeget, mire az ügyvéd kijelentette, hogy csak tagadják meg batran a részvény-összeg kifizetését, mert a kötvények szövege olyan, hogy ilyen körülmények között egy bíróság sem fogja őket az aláirt részvények megfizetésére kényszeríteni. A budapesti kereskedelmi- és iparkamara legközelebbi teljes ülésében fel fognak szólalni Kochmeiszter Frigyes báró, kamarai elnöknek, a német színház ügyében tanusított gyalázatos magaviselete ellen. Több kamarai tag ugyanis, magánértekezleten elhatározta, hogy Kochmeiszternek nemcsak az elnökségről való azonnali lemondását fogják követelni,

hanem azt is indítványozzák, hogy Kochmeiszternek az ülésteremben levő olajfestésű képe a kamarából örökre eltávolittassék.

Baross és tisztviselői. A m. áll. vasutak tisztviselőinek 27 tagból álló küldöttsége járt Barosznál, hogy sérelmeik orvoslását kérjék. A küldöttség fogadtatásáról utólag még a következőkről értesítenek: A miniszter, a mint a küldöttség belépett, elébe állt és mintaszerű rövidséggel csak annyit mondott rideg hangon: »No.« A szónok erre rákezdte beszédét, de csak addig juthatott, míg azt a szót nem ejtette ki, hogy: »jogsérelem.« Itt Baross felbeszakította őt és gyorsiról feljegyzés szerint e dőlyfős szavakkal fordult a küldöttséghez:

»Szónokuk igen messze ment, a mikor jogsérelemről beszélt; senkinek sincs szándékában, hogy az önök jogait megsértse. Ha önök őszintén szóltak hozzám, én is őszintén és nyíltan beszélek. Figyelmeztetem önöket, hogy én sokkal jobban gondoskodom az önök jogairól és kötelességeiről, mint önök maguk s nekem kötelességem is arról gondoskodni és csak bámulom, hogy csak egy percig is azon hitben lehettek, hogy jogaikon sérelem esett.«

Erre ő exczellenciája sarkon fordult és minden bucsuzás nélkül visszatért dolgozó szobájába, ott hagyván az elámult küldöttséget hűledező szónokával együtt.

Báró Fejérváry lemondása.

Örömhirt közöl az »Egyetértés.« Az örömhirt abból áll, hogy b. Fejérváry honvédelmi miniszter közelebb be fogja adni lemondását. Az »E—s« értesülése, melyet más szempontok is megerősíteni látszanak, következőleg hangzik:

Bécs, július 27.

Itteni politikai körökben el van terjedve, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter lemondása küszöbön áll s nemsokára okvetlenül bekövetkezik. A honvédelmi miniszter lemondása az Ugron-Uselac-ügygyel van kapcsolatban s a miniszter személyére nézve akut lesz azzal, hogy a kérdés Beöthy Ákos indítványa következtében a mentelmi bizottság elé kerül, melynek jelentést kell tenni a képviselőháznak.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter álláspontja ez ügyben homlokegyenest ellentétes azzal, melyet Ugron Gábor se-

gédei s az általuk minden pártból összehívott képviselők — kettő kivételével (Horánszky Nándor és gróf Pongrácz: — egyhangulag elfoglaltak. A honvédelmi miniszter azt a felfogást, mely Uselac százados kihívásában a képviselő mentelmi jogának megsértését látja, nemcsak nem helyesli, hanem ezen felfogásban az egész tisztkart kisebbitve látja.

Báró Fejérváry már Beöthy Ákos beszéde után ki akarta fejezni ezt a nézetét, de a miniszterelnök azon a czímen, hogy ő válaszolt Beöthynek, elhárította, hogy a válság már akkor kitörjön. — Tovább halasztani a válságot azonban nem lehet, csak addig, míg a mentelmi bizottság a házszabályok értelmében foglalkozni kénytelen ez ügyvel s tárgyalásának eredményeképen jelentést tesz a háznak. A mentelmi bizottság a történetek után csak két álláspont között választhat; ugyanis vagy azt mondja ki jelentésében, hogy Uselac százados kihívásában sértés volt a képviselő mentelmi joga ellen, vagy azt, hogy a százados nem vétett e jog ellen. Az első esetben báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter felfogásával, utóbbi esetben pedig ama képviselőkkel jut ellentétbe a bizottság, kik Ugron Gábornak nem engedték meg a kihívás elfogadását. Miután a képviselőház nagy többsége perhorreszkálja azt a felfogást, melyet a honvédelmi miniszter vall magáénak, a mentelmi bizottság ezzel ellentétbe helyezkedni nem fog.

Ez esetre báró Fejérváry kijelentette, hogy egy óráig sem lesz tagja olyan képviselőháznak, mely a tisztkart megalázó helyzetbe akarja juttatni azzal, hogy mig mindenki kap hat elégtételt, akár fegyveres, akár nem fegyveres, addig a katonatiszt jogát, hogy személyes sérelemért elégtételt keressen, elvi határozattal utasítja vissza. A honvédelmi miniszter ezt a nézetét annyira nyíltan és leplezetlenül hirdeti, hogy e miatt már a kormány-part számos tagjával volt heves vitája. Báró Fejérváry fentebb ismertetett felfogása nem áll elszigetelten, mert az egész tisztkar így gondolkozik és épen ez a körülmény teszi lehetetlenné, hogy a miniszter hallgasson, vagy passzív maradjon. A miniszter e kérdést illetőleg már a mentelmi bizottság ülésén nyilatkozni fog.

Itteni politikai körökben a válság kitörését elkerülhetlenné tartják és báró Fejérváryt már mint hadtestparancsnokot emlegetik a beavatottak.

kérdezé a tudós, szemüvegén keresztül vizsgálva a kis embert. Nagyon finom és csinos kis alak volt és ha a szemüveg nem lett volna szürke, ugy a tudós azt is észreveszi, hogy a kicsi zöld kabátot visel, fején pedig aranyárga csuklya van.

»En Ranunkulus vagyok, a mezei szellem«, mondá a törpe. »Szolgáim ápolják a füveket és növényeket. Harmattal mossák és napsugárral fésülik; mások pedig a gyökereket látják el táplálékkal. Az utóbbiakat ma reggel meg akartam lepni munkájukban és hogy ne legyek felismerhető, vakand alakot vettem föl. Ezen alkalommal akadtam bele a hurokba, melyből a te kezéd szabadított ki. Most itt vagyok köszönetet mondani és neked viszonzószolgálatot tenni.«

»Hadd halljam«, mondá a tudós.

»Te tanult ember vagy«, folytatta ismét Ranunkulus, »ismered a virágokat, füveket, melyek a réten, hegyen, erdőn, mezőn nőnek, de egy virágot nem ösmersz!«

»Melyiket?« — kérdé a tudós feszült figyelemmel.

»A szív öröme nevű virágot.«

»Nem, azt nem ösmérem.«

»De én igen« — szóló Ranunkulus —

és megakarom mondani, hogy hol található fel. Ha elmegysz a malom melletti pataknak a forrásához, ott egy sziklához érsz. Fogsz ott találni egy barlangot, melyet a nép törpék barlangjának nevez. — A bejárata előtt virít a szív öröme nevű virág, de csak vasárnap reggel, abban az órában, mikor a nap fölkel. Megértettél?«

»Tökéletesen.«

»Ugy Isten áldjon meg«, mondá a kis ember, azzal felült szárnyas paripájára és kirepült a nyitott ablakon.

A tudós csudálkozva simította meg homlokát, aztán egy könyv olvasásába merült.

Pár nappal ezen esemény után, egy este a szép molnárlány a malom előtt ült nagy anyjával. A rokkák kerepeltek és az öreg mesélt Bertha asszonyról, ki a szorgalmas fonónőnek lent ajándékoz, mi később aranyvá változik és még más csodálatos dolgokról. Az alvó emberről is beszélt, ki a törpék barlangjában temérdek kincs mellett alszik, ki minden száz évben látható egyszer, kit ha akkor egy leány háromszor megcsókol, meg lesz szabadítva és a kincs a leány tulajdonává lesz. Így mesélt az öreg asszony, a szép leány hallgatta és tovább fonta a mesét, mint a len

szálat, melyet fehér ujjai sodortak. Az égen feljöttek már a csillagok, az idő éjfél felé járt s a leány szemére édes lankadság szállott.

Igy szobájába ment és nyugalomra tért. Azt álmodta, hogy egy kis ember állott meg előtte, ki zöld kabátot és aranyárga csuklyát viselt. A kicsi igen barátságosnak látszott és így szólott a leányhoz:

»Te szerencse gyermeke! Neked és nem másnak van rendelve a barlangban lévő kincs. Holnap lesz az a nap, mikor az alvó ember látható; napfelkeltekor szenderegve ül a barlang bejáratánál s ha nem félsz és háromszor batran ajakon csókolod, ugy megtörted a varázst és megnyerted a kincset. De őrizkedjél, hogy a megváltáskor semmit ne szólj, vagy fel ne kiált, mert akkor az alvó ember három-ezer öl mélyre sülyed le a földbe és ismét száz évig kell megszabadulásra várnia.«

Ezt mondta a törpe és eltűnt.

A leány föl-bredt álmából és szemeit dörzsölte. Édes illat töltötte be a szobát s az ablak-tábla hasadékán átszűrődött a reggeli szürkület. A bátor leány fölkel és feltöltözött. Csendesesen elhagyta szobáját és a házat, köntösét összefogta s a harmatos fűben a barlang felé tartott.

BELFÖLD.

A szentesi negyvennyolczas népkör nepes ülésében elhatározta, hogy felir az országos függetlenségi és 48-as párthoz, melyben köszönetet mond a pártnak az egységes magatartásáért, melyet eddig is már kifejtett az országgyűlésen az állami kinevezés behozatala ellen s nehéz küzdelmének és hazafias magatartásának egységes és rendületlen folytatását ezutánra is a haza érdekében kéri, mert ez uton hiszi, hogy a nemzet közszabadságára nevezé káros javaslatból törvény soha sem lesz. Együttal elhatározta a párt, hogy az ország összes függetlenségi köreit megkeresi, hogy az országos függetlenségi pártnak ezen hazafias küzdelmében népgyűlések összehívása által is lelkesítő támogatást nyújtsanak.

A kereskedő ifjak Barossnak. Vasárnap déli 1 órakor tisztelgett Magyarország kereskedő ifjúságának küldöttsége Baross miniszternél és átnyújtott a vasárnapi munkaszünetéről szóló törvény életbeültetése alkalmából egy pompás kivitelű albumot. A hálaíratot Magyarország minden részének kereskedő ifjai, közel háromezeren irtak alá. Egy órakor gyülekezett össze az ötven tagból álló küldöttség a kereskedelemügyi miniszterium fogadó termében. Baross miniszter akadályozva volt a megjelenésben, tehát Lukacs Bela államtitkár fogadta helyette a küldöttséget.

Előadó változás. A közigazgatásról szóló törvényjavaslat tárgyalásánál a jövő héten előadó-változás lesz. Darday Sándor, a ki tudvalevőleg a közigazgatási bizottság tanácskozási alatt szerepelt a javaslat előadójaként, a jövő heten felváltja tisztében Perczel Dezsőt, a ki a javaslat képviselőházi tárgyalásának kezdete óta ül az előadói székben.

KÜLFÖLD.

Orosz-francia barátság. A csár, a czarne, a görög királyné, a nagyhercegek s a nagyhercegnők a francia hajóraj fölött tartott szemle után a Marengo hajóra mentek, hol Gervais tengernagy a czarének és a királynénak virágbokretákat nyújtott át. — Később a Derjava hajón reggeli volt, melyre midkét hajóraj tengernagyjai és hajóparancsnokai hivatalosak voltak. A csár felköszöntőt mondott Carnot elnökre és Franciaországra, Laboulaye nagykövet a czarra és az orosz hajóhadra mondott toasztal választott.

A szerb király f. hó 23-án Kiewbe érkezett, hol a pályaudvarban Dragomirov tábornok fogadta. Megerkezésekor a katonai zenekar a szerb néphymnuszt játszotta. A szerb király a czári palotába szállott s harmadnap elutazott Moszkva felé.

A galyak közt már mozgolódtak a madarak és mintegy felalomban halkán csicseregtek. A fehér köd leszállt a földre és csikokban ellátszott terülni a gyepen s a fenyőfák teteje aranyos színű lett. A szép molnár leány már a barlang nyílásánál állott, és csakugyan ott ült egy mohos kövön az alvó ember, mint azt a kis törpe előre jelentette.

A leány, kicsibe mult, hogy föl nem kiáltott, mert az alvó ember rendkívül hasonlított a tudóshoz, még a szürke szemüveg is a szemén volt.

Szerencsére eszébe jutott a törpe intése és így szó nélkül, de hangosan dobogó szívvel közeledett az alvóhoz, hogy a jámbor megváltást véghez vigye és az nem is volt olyan borzasztó, mint előre gondolta.

Csöndesen az alvó fölé hajolt és megcsókolta. Ekkor a férfi megmozdult, mintha ébredett volna.

A leány megcsókolta másodszor is. Most felnyitotta faradt szemhéjait a férfi és lelkesülten tekintett a szürke szemüvegen keresztül a leányra.

De ő alhatatos maradt és a harmadik csókot is ajkára nyomta.

Erre a férfi fölébredt s olyan gyorsan

Franciaország katonái. Kézzel az ülések befejezése előtt terjesztette a kamara elé a francia hadügyminiszter az 1890-diki ujjonozozas eredményéről szóló jelentést. A Az általános eredménye szerint az, hogy Franciaország az új katonai törvény értelmében tengeren és szárazon öt millió embert állíthat fegyverbe. A közvetlen eredmény pedig az, hogy 1890-ben sor alá került 371.000 ember, közöttük teljesen alkalmatlan volt 34.500, fegyveres szolgálatra alkalmatlan s csupán irodai szolgálatra alkalmas 38.709, ez idő szerint alkalmatlan 60.000. Fegyveres szolgálatra maradt tehát 237.000 ember.

A király prágai látogatása — mint ujabbban jelentik — elmarad. Tudvalevőleg a király megakart látogatni a cseh kiállítását, de utazását elhalasztotta, állítólag a helytartó betegsége miatt. Beavatott körökben jól tudták, hogy az elhalasztás oka egész más volt: figyelmeztetés akart ez lenni arra, hogy az ifju-csehek hagyjanak fel a barátságos német birodalom ellen való panszláv tüntetésekkel. Az ifjucseh sajtónak legutóbbi heves kifakadásai folytán a régi aggodalom még nagyobb mértékben fentáll, s ugy hallatszik, hogy ennek következtében a király prágai látogatása végleg elmarad.

Fenyegető inség Németországban. A berlini »Post« vezercikkben ad kifejezést komoly aggodalmainak a Németországban küszöbön álló rossz aratásra vonatkozólag. Ha a folytonos esőzés a mostani mérvben fog tartani tovább is, s a külföldön sem javulnak a kilátások, ugy nagyon rossz esztendőnek néz elébe Németország is.

Ujdonságok.

A városok értekezlete. A köz-törvényhatósági joggal felruházott városoknak folyó évi szeptember hó 21-ikén Temesvárott tartandó értekezletére eddig a következő városok jelentkeztek: Arad, Baja, Debreczen, Győr, H.-M.-Vásárhely, Kecskemét, Komárom, Maros-Vásárhely, Pancsova, Pozsony, Selmecz és Béla-Bánya, Sopron, Szabadka, Szatmár-Németi, Szeged, Ujvidék, Versecz, Zombor.

A vasárnapi munkaszünet tárgyában felhivatalos helyről ismételve figyelmeztetést közölnek, hogy azok a dohánytözsdések, a kik vasárnap vonakodnak gyufát és szivarkapapírost is eladni, nem értették meg az idevágó rendeleteknek intenczióját, de még a szövegét sem. — Ezt a két cikket bátran lehet elárúsítani. Az ujságok kihordása egész vasárnap meg van engedve, mert ez nem ipar. Az ujságok tehát az előfizetőknek bármikor kézbesíthetők, vidéken pedig az ujságokat a posta vasárnap is kézbesíti, a nap bármely

állott fel helyéről, hogy orráról lecsuszott a szemüveg s a köves földre esve, darabokra tört. Hosszu idő óta most látott ismét napfényben tündöklő tavaszi képet, tarka virágokat és kék eget, s mind e gyönyörű dolgok közepett egy leányt, ki szép volt, mint a május-i rózsza és karcu, mint a lilium. Átkarolta derekát és visszaadta neki a három csókot, melyet még számtalanok követtek.

Ranunkulus pedig a mezei szellem, örömeiben lábcskaival dobolva, ott ült egy arany-sárga virágon. Aztán leugrott, ugy hogy a virág erősen rezgett utána és fontos munkái után látott. Beváltotta szavát.

A tudós megtalálta szíve örömet; s a szép molnár leány is az ő kincsét.

Gondolatok.

A kik már nem szeretik egymást, mindenkor szégyenelni fogják, hogy szerették egymást.

*

Az emberek nem sokáig túrnék meg a társaságot, ha nem tudnák egymást ügyesen ámitani.

*

A nagy hibák csak nagy emberek sajátjai.

idejében érkezzenek is meg. Pályaudvarokon meg van engedve az ujságok elárúsítása. Az élelmi szerekekkel házaló kofák a külteleken egész vasárnapon át árulhatják czikkeiket.

A honvéd névkönyv. A honvéd névkönyv, melyet Mikár Zsigmond állított össze, a jövő hó folyamán jelenik meg. — A késelelem oka az, hogy a mű eredeti terjedelmét messze túlhaladja, 35 iv helyett 46 iv lesz. A mű becses történeti adatok tárháza lesz. Adni fogja az összes honvéd egyletek történeti ismertetését, valamint a még élő 1848—49-iki honvédek lehetőleg teljes névsorát.

Uj vásárbiro. Az elhunyt Szarvasi Vincze helyébe Péter Gábor városi kataszteri hivatalnok neveztetett ki vásárbiroknak.

Figyelmeztetés. A m. kir. 3-dik honv. gy. ezred e hó 31-én, pénteken a Kishalom-nál a Pallagon levő nagy távolságu lötéren czéllövészeti gyakorlatot tart, figyelmeztetik a közönség a mondott időben életbiztonság czeljaból a veszélyeztetett térségen való közlekedés beszüntetésére. Debreczen, 1891. július hó 29-én. Am ez ö r e n d ö r k a p i t á n y i h i v a t a l.

Első a ló. Katona szempontból egy lovas huszár két részből áll: először a ló, azután a huszár. A ló drágább is, és a menázsija is többbe kerül, közhuszár pedig akad elég. Ezt ugy a lelkébe verik a szegényrekrutának, hogy kész volna a hátára venni azt a drága papírpát nagyobb manöver után. — És ez volt a veszte Friedmann Ferdinand tiszta-szöllösi illetőségü közhuszárnak is, a ki Tisza-Poroszlón fürösztetni akarta a lovát, mely hirtelen elbukott és a víz alá került. A szegény huszár ijedtében addig erőlködött a ló megmentésén, míg végre odaveszett ő is.

Műfogak a gyomorban. Furesa eredménytel járt a napokban egy orvosi mütét egy berlini magánygyógyintézetben: Egy magdeburgi szabó neje hosszabb idő óta keménységet érzett gyomrában, a mely sok fájdalmat okozott neki. Végre elhatározta, hogy mütétnek veti alá magát, mivel az orvosoknak fogalmuk sincs arról, hogy mi lehet a baja. A mütét pompásan sikerült és két műfogat találtak az asszony gyomrában. Ekkor az asszony csakugyan visszaemlékezett, hogy két évvel ezelőtt két műfoga elveszett és azóta kezdett a gyomra fájni. Valószínűleg álmában nyelte le.

Kincés katonák. Szatmár megye Nagy-Dobos községében az öreg Erzsi néni nagy hirrel lepte meg a mult hetekben a községheliek. Elmondta ugyanis, hogy álmában megjelent neki Örző János és elmondta, hogy ama helyen, a hol most fekszik, hét kád arany van elásva, melyet bármikor felvehet, csak arra vigyázzon, hogy a kádakon ülő vén kisasszonyt meg ne szólítsa. Nehai Örző János uram ezután két aranyat nyomott a markába és el-tűnt. Az aranyakon, így mesélte Erzsi néni, buzát vett, de a csendörök elvették tőle és felküldték a királyhoz, a ki elrendelte, hogy katonaság ássa ki a drága kincset. És a nép ezt elhitte! E hónap 21-én vagy háromszázan gyűltek össze a kijelölt helyen és várták — a katonaságot. De ez nem jött, hanem jött helyette jó záporosó, mely bőrig áztatta a babonás népséget, mely most azzal magyarázza meg a király embereinek elmaradását, hogy se a nagydobosi, se a parasznai, de még a nyír-madai lelkész sem hirdette ki a szószékéről, hogy a legközelebbi kedden processzióval meg-nyünk az aranyak kiásására.

Életmentő ujság. Potsdamban történt meg a véletlenek ez a szerencsés játéka. Egy előkelő uri nő a délutáni forróság elől a kert fái közé menekült. Ujságot is vitt magával s letelepedve egyik fa árnyékába, olvasni kezdett. Olvasás közben hirtelen szél támadt, mely aztán az ujságot kikapta az asszony kezéből s a kertbe tova sodorta. Az asszony az ujság után sietett, alig haladt azonban ülőhelyétől pár lépésnyire, midőn a szomszéd ház kéménye nagy robajjal alázhant s épen arra a helyre esett, a hol megelőzőleg az asszony ujságot olvasott. Ha véletlenül a szél ki nem kapja kezéből az ujságot, bizonyosra vehető, hogy a kémény agyonüti az asszonyt.

* **Népesedés.** Debreczenben jul. 19-től jul. 25-ig született: ref. törv. fiu 16, leány 29, törvénytelen leány 1; r. kath. törv. fiu 3, leány 1, törvénytelen leány 1; izr. törv. fiu 1, leány 2, törvénytelen leány 1. **Meghaltak:** Mezei Erzsébet 2 hó. ref. bélhurut; Arany István 1 hó. ref. velesz. gyeng.; öz. Fehér Jánosné 79 év. ref. aggkór; Lukács Piroška 3 hét. ref. bélhurut; Tömpe Lajos 1 év. 1 hó. ref. tüdőhurut; Bott János 2 év. 6 hó. ref. torokgyík; Szatmáry Ilona 2 hét. ref. bélhurut; öz. Kovács Imréné 21 év. ref. tüdőgümőkór; öz. Pentek Gáborné 55 év. reform. szervi szivbaj; Nagy Józsefné 26 év. r. kath. tüdőgümőkór; Guttmann Mór 61 év. izr. szivszélhűdés; Racz Sándor 2 hó. ref. görcsök; Borsi Danielné 57 év. reform. alképlet; Szabó Ferencz 26 év. ref. tüdővész; Vértessy István 2 év. 1 hó. ref. bélhurut; Budai Gyula 3 hó. kath. görcsök; Kovács Sándor 1 hó. ref. bélhurut; Szathmáry Juliánna 1 év. református bélhurut; Erdy Imre 5 hó. reform. bélhurut; Körössy János 28 év. ref. hagymáz; Szathmáry Eszter 19 év. ref. tüdőgümőkór; Tokai Ferencz 4 hó. ref. görcsök; Kovács János 35 év. kath. gutaütés; Szekeres? halv. szül; Némethy Eszter 7 hó. ref. bélhurut; Molnár Gyula 10 hó. kath. tüdőgümőkór.

* **Ö. T. Stern József** és testvére urak a Margit-fürdőben gyárak közelében kitört jégve-remtetőtűz alkalmából az önkéntes tűzoltó-egylet parancsnokságánál — a fizetett legénység közötti kiosztás végett — 10 frtot tettek le.

* **Köszönetnyilvánítás.** Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik forrón szeretett felejthetetlen jó nőm, illetőleg drága édes anyám néh. Lisztes Jánosné szül. Czina Mária asszony végtisztességétele alkalmával mély bánatunkat megjelenésök és részvétök által enyhíteni törekedtek, fogadják érte e helyütt is szívéből fakadó őszinte köszönetünket. — Debreczen 1891. július hó 29-én. Lisztes János és gyámfia Kiss Sámuel.

* **A kijátszott munkaszünet.** A vasárnapi munkaszünetről szóló törvény megünneplésére vonult ki vasárnap egyik közeli faluban egy vidám társaság. Az ünnepség vége az lett, hogy kénytelenek voltak ők maguk kijátszani a törvényt, amit adoptáltak.

Mert hát a vasárnapi munkaszünet méltó kultuszához okvetlenül szükséges volt — bizonyos mennyiségű borszéki viz, aminek beszerzéséről azonban a vendéglátó házi gazda megfélekedezett.

Hogy pótolja a hiányt: siet a falu legközelebbi fűszeres boltjába, de mire oda ér, már ült a munkaszünet órája s a kereskedő, mint törvénytisztelő hazafi, nem hajlandó vásárt csapni.

A megszorult házigazda a fufanghoz folyamodik:

— A törvény azt mondja, hogy árulni nem szabad. Jó, hát ne adjon pénzt: adjon kölesönbe, holnap visszaadom.

— Az más. Kölesönben adhatom; erről nem szól a törvény.

És odaad a vevőnek egy feltuczat borszéki vizet.

Másnap a vendéglátó gazdag elmegy az üzletbe bevásárol ott — egy feltuczat borvizet és akkor azt mondja:

— Tegnap kölesön kaptam 6 üveg vizet; ugyanyit visszaadok ma. Tessék átvenni. Köszönöm a kölesönt.

Igy kerültek meg a törvényt a községben — a nélkül, hogy megsértették volna.

Irodalom és művészet.

Értesítés. Alantírott tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy elbeszéléseim és költeményeim két köteté immár sajtó alatt van s f. év szept. havában okvetlenül megjelenik. Több jóakaróm felszólítására egyszersmind kijelentem, hogy az előfizetés határidejét f. évi szept. hó 5-ig meghosszabbítom, mikorára azonban mindenestre kérem előfizetőimet s gyűjtőimet a meg-

rendeléseknek hozzám pontos beküldésére, hogy a mű szétküldése pontosan legyen eszközölhető. Kivánságra a művek bekötéséről is gondoskodtam. A két kötet azonban csinos vászonkötésben együtt 50 krral, diszes bőrkötésben pedig 1 frttal drágább lesz. — A t. előfizetők ebbeli óhajtaikat sziveskedjenek szintén az előfizetések megtétele alkalmával velem kellő időben tudatni, hogy e részben is idejében intézkedhessem. — Teljes tisztelettel. Beregszász, 1891. jul. 23. J a n k a Sándor reálisk. tanár.

1756
1891-ik.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szoboszlói kir. járásbíró, mint telek-
könyvi hatóság közhírré teszi, hogy Gönczi Pál és Vágó Bálint végrehajthatóknak Császy Antal mint Császy István utóda végrehajtást szenvedő elleni 145 frt tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a szoboszlói 5415 sz. tjkönyvben A. I. 2. alatt foglalt 7120/a h. számú 1075 [] öl szántóföldre 124 forint — ugyanazon tjkvben A. — I. alatt foglalt 3579. h. számú 320 [] öl szőlőre 80 frt, a szoboszlói 4250 sz. tjkönyvben A. — I. alatt foglalt 2522. h. számú 1162. sorszámú ház és udvarra 200 frt — a szoboszlói 913 számú tjkvben A. — I. alatt foglalt 953. h. számú 2339 sorszámú ház és udvarra 200 frt — végre a szoboszlói 3199 sz. tjkvben A. — I. alatt foglalt 5020. h. számú 13 hold 100 [] öl szántó földből Császy István illetőségére 163 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 27. napján délelőtt 9 órakor a szoboszlói kir. járásbíró, árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban kiküldött kezéhez letenni.

Kelt H. Szoboszló 1891. évi június hó 17. napján.

Lengyel
kir. járásbíró.

Debreczeni piac.

Debreczen, jul. 29.

Heti vásár.
(Július 27.)

1 mm. Buza	9.20	9.15	9.10
1 mm. Kétszeres	8.50	8.45	8.40
1 mm. Rozs	7.—	6.90	6.80
1 mm. Árpa	5.05	5.—	4.95
1 mm. Zab	5.60	5.55	5.50
1 mm. Tengeri	6.80	6.70	6.60
1 mm. Köles	8.10	8.—	7.90
1 mm. Rizs		22.00	
1 mm. Borsó szepességi		17.00	
1 mm. Lencse		19.00	
1 mm. bab fehér		8.50	
1 mm. köles kása		14.50	
1 zsák burgonya		1.80	
100 kiló Szalonna	49.00	47.50	46.00
100 kiló Háj	49.00	48.00	47.00

Sertés-vásár.
(Július 27.)

Sertés. Felhajtott 4700 drb, eladatott 2440 drb.

Árak: Sovány sertés párja: hat hónapos-tól egy évesig 15—25 frtig, egy éves egy és fél évesig 30—40 frtig, 2 évestől feljebb 45—55 frtig. Kővér sertés kilója 42—46 krajczár.

Irányzat élénk.

Marha-vásár.
(Július 28.)

Marha. Felhajtott 970 drb, eladatott 718 darab.

Árak: a régiék.

Irányzat: élénk.

Ló-vásár.
(Július 28.)

Ló. Felhajtott 760 drb, eladatott 456 drb.

Árak: a régiék.

Irányzat: élénk.

CSARNOK.

AZ ESKÜVŐ.

— Elbeszélés. —
Irtá: **A m o r.**
(Folytatás.)

— Tudod mit, Clemo, vedd ezt a kétezer darab frankot és — hallgass!

A barát mit sem szolt ezen ajánlatra, felkapta talárja szegletét s erélyesen megrázta. Ez annyi volt, mintha mondaná: bánom is én, semmi közöm hozzá. Erre megint hosszú szünet következett.

— Clemo barátom, — kezdé a vén anyóka újra — ha nem vagy számár, fogadj el kétezer frankot!

A barát nem érzé magát sértve e kifejezés által. Nem szolt, de erélyesebben rázta talárját.

— Tehát éppen szó szerint kell lennie?

A barát komolyan bicsegettette fejét.

— Nos, hát te tudod az urnak akaratát magyarázni, nem én. Legyen meg hát az ő szent nevében! — monda az öreg, keresztet vetve magára.

A barát arczáról diadal sugárzott.

— A mit ma megtehetsz, ne halaszd holnapra, mert csak a bünös késlekedik. Küldd el a leányokat még ma a zárdába!

— Micsoda? A leányokat?

— Természetesen, hát kiket?

— Én magam megyek, kedves Clemo barátom, egészen az urnak akarom szentelni magamat. Igen, de még most nem, csak később megyek a zárdába. De azt kikötöm, hogy ott senki ne parancsoljon nekem; mert késő az idő, hogy én ott valakinek engedelmeskedni tanuljak. Csak valami főtisztviséget akarok viselni, igényt is tarthatok rá, mert már régóta testvéreid közé tartozom.

A barát reszketett mérges türelmetlenségében.

— Ah, menj, menj! Azt én nem találhatom ki álmodból. A vér és test mindig test és vér marad. Ugy látom, hogy általad Rezeda nagyon tetszik az urnak... Azt a kis lányt már oda ígertem Gáthegeyi urnak; ha szavamat meg nem tartanám, azt hinné, hogy nem vagyok képes parancsolni.

— Haha! hogy pöffeszkedik a góg! Isten igazságos, bölcs és mindenható, — predikált emelt hangon — ha egyszer azt mondá nekem: »az elpártolt gyermekeinek zárdába kell menniök!« akkor bizonyára a világi vőlegényt, azt a hitellent nem fogja többé visszabocsátani szent országába. Egy féreg a nagy végzet utjába akar állani? Haha! vigyázz szavamra, az el van veszve. Láthatod ebben a bölcseséget. De testi szemeiddel is fogod látni, hogy én az Urnak felszentelt szolgálja hivatva vagyok akaratának profétája lenni.

Az öreg asszony arca változatlan maradt s a barát sürgősebben folytatá:

— Hát megakarod gátolni, hogy a vakonszületett lathasson? Az örök kárhozatnak akarod átadni fiadnak eretnek gyermekeit?

— Ejnye, mit és miért bosszantasz! — viszonzá az öreg kedvetlenül — nekem 'mind-egy, a mit teszek azt teszem, senki nem szólhat bele.

— Tehát nem akarod tenni?

— Nem!

— Ha azt akarod, hogy a legközelebbi gyónásnál fölmentselek bűneid alól, — kiálta fenyegetőleg, alig bírván dühét fékezni — akkor meg kell tenned!

— Micsoda? Nekem meg kell tennem?

Monpesto francia nemes hölgynek meg kell valamit tennie? Ez annyit tesz, hogy kényszeríteni akarsz? Mondd csak ezt még egyszer, te álnok jesusita. Én nem ismerem azt a szót, de akkor majd én is mondom neked valamit! Én nem akarom! ugy! hallod? nem akarom!

— Asszony! Bezárod a mennyország ajtaját fiad és gyermekei előtt. Excommunicálva vagy!

— Ugy!? — kiálta az öreg a legnagyobb felindulással, mert azt várta, hogy áldozatkészége nagy benyomást fog gyakorolni a barátára s dicsérni fogja őt s most látnia kellett, hogy nemcsak megvetőleg utasítja vissza ajánlatait, de még meg is akarja gyaláznia.

— Ugy!? én zárom el a mennyország kapuját? Hát még nem elég, a mit az egyháznak áldoztam? Megrabolva fiamat, mindig tele kézzel szórtam az adományokat... Jól van, menj el akár a pokolba. Majd találok én méltóbb lelkiatyát, ki hivebben s behatósabban fogja magyarázni Isten akaratát. Menj, de most rögtön hordd el magad! Oh Istenem, Istenem! Mind kevés, a mit tettem, a mit adtam! Oh uram Isten, ennek a baromnak még unokáms egész családi vagyonom kellene!

A barát szemei zöld fényben csillogtak, mint egy mérges vad kanduré, midőn nagyokat fújva dühében, a szobát elhagyá.

Monpestoné sajátságos kedélyállapotban maradt. Ő nem volt egészen hideg unokái iránt. Ama finom, tapintatos figyelem, melyet Kamilla tanusított, jól esett neki, ámbar nem mutatta. És Rezeda kedves arcában mindig egyetlen fiának vonásait látta.

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Uj főző készülékek. Amerikából jövő hírek szerint Baltimoreben E. Atkinson egy egészen új rendszerű főzőkályhát és főző-üstöt talált ki. Mind a kettővel esodálatos eredményt lehet elérni. A kályha egymagára hagyva négy fogású ebédet főz meg. Ha megválasztják a készítenő ételeket p. o. hagymás leveshez, a marhapecsenyéhez, a babfőzelékhez és rizs puddinghoz való nyers anyagokat beteszik a kályhák a négy szakába, berekesztik a szakaszokat és meggyújtják a kőolajos lámpát, négy óra múlva kész a négy tál étel. Senkinek sem kell a pecsenyét forgatni, sem a levest lehaboznia, még kevésbé a tüzet piszkálni. Mindez a munka elesik, a háziasszony vagy a szakácsné akár sétálni mehet, az önműködő főzőkészülék mindent elvégez és jól megfőzi az ételeket. Még praktikusabbnak látszik a főző-üst a munkások részére. Mikor kiér a gyárba, egyik sarokba helyezi üstjét, meggyújtja a lámpát és délben kész szerény ebédje. Csakhogy baj azonban az, hogy a készülékek még igen drágák: a főzőkályha darabja 250 frt, az üsté, mely még nem kerül piacra, szintén 50—80 frt. lesz. Így az új főzőkészüléknek egyelőre csak a gazdagok vehetik hasznát, azoknak meg nem kell. Főzésről lévén szó, megemlítjük egyuttal, hogy Párisban a francia szakácsok február 19-én értekezletet tartottak, melyen elhatározták, hogy a Bonaparte-utczában szakácsmesteri iskolát rendeznek be, melyet a kereskedelmi miniszter is támogatni fog. Férfi- és nő tanulók egyaránt felvételt fognak ebbe az iskolába. De ugyanezen itt a háztartást is rendes tárgyként elő fogják adni.

A lokomobilok fölállításása sokszor jár nehézséggel a szalmával, a náddal vagy zsindegyel fedett pajták előtt és a tanyai épületek közelében. A kipattanó szikra nem tűzveszélyes, ha rendes nyomással (4—5 légnyomású kazánfeszítéssel), a pajta tetejét naponta néhányszor megpermeteztetjük. Ezen elővigyázat mellett a lokomobil házak között is működhetnek. Ha magasabb nyomással dolgozik a gép, bizonyos köszénemeknek a tűzveszély nincsen kizárva, miért is a fazlak szurkos ponyvával terítendőek be, a tetők pedig szorgalmasan fecskendezendőek. A faezementtel fedett épületeket a szikra igen nehezen gyújtja, úgy, hogy ilyen épületek e tekintetben tűzmenteseknek mondhatók.

A drótféreg — a vetési pattanóbogár (agriotes lineatus) álcája — temérdek kárt okoz a tavaszi vetemények minden fajtájában éppen úgy, mint az őszi vetésekben is. Irtására sok mindenféle rendszabályt ajánlottak már, de siker nélküli eredménnyel. Ujabbán Ruyter — egy német gazda — úgy járt el, hogy a drótféreggel ellepelt helyeken csalétkül silány minőségű burgonyát szórattott el és ezután a burgonyára gyülekező álcákat gyermekekkel összeszedette és elégette. Eljárását teljes siker koronázta. Hét hold ellepelt területen 5—7 mm. szükség s erről 16 nap alatt 6 férfi, 50 női és 9 gyermeknap számmal szedette össze a drótférget. A burgonyát használat előtt darabokra kell vágni és úgy szétszórni.

Milyen takarmánynövényt vessünk a tarlóba? Mindazon területeket, melyek tavasziak alá vannak szánya, helyes gazdasági érzékkel bíró embernek okvetlenül be kell takarmánynövényvel vetni, 1. mert a talajt ezáltal jól kihasználjuk, 2. pedig, mert a pusztá szántás alatt a talaj termékenyítő ereje szintén hanyatlík, holott a takarmány trágyát produkálván, ezáltal a talaj csak gazdagodhatik; de másrésztől mint földtrágya is kitűnő szolgáltatókat tehet. Tarlónövényül ajánlható a tarlórépa s ezenkívül egyszersmind földtrágyául a spergula és mustár. Nem a magot érlelő és kevés tömeget szolgáltató spergula arvensist, hanem a spergula maximát ajánljuk, mert ez a talajt — magjai későbbben érven meg, el nem gázosíthatja kihulló magvaival. A fehér mustár az előbb említett takarmánynövénynél sokkal jobb. Hasonlóan jó szolgáltatót tehet tarlónövényül a tatárka, mely még mostoha vidékeken is eléggé jól diszlik.

A virágzás időszakát hossza nyújthatjuk, ha virágnyláskor a bibeszárát azonnal eltávolítjuk. Ez által természetesen a megtermékenyítésnek elejét vesszük, a mennyiben idegen virágról is hiába hoznak rovarok virágot, míg ellenben, ha csupán a porókat csipkedjük ki, a mint azt a fehér liliom fehér színének megtartása céljából tesszük — csak az önmegtermékenyítést zárjuk ki, a nélkül, hogy a távolabbról jövő virágpórtermékenyítő erejét kizárnók. A virág szépségét éppen úgy, mint a szép nő formáit, annál tovább őrzi meg, mennél tovább marad terméketlenül.

Köbányai sertésüzlet

A sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Julius 27.

a) Hízott sertés árak: I. Magyar első rendű: 1) Öreg nehéz (páronként 300—400 klgron felüli súlyban) 44.—44.50. 2) Öreg közép (páronként 300—400 klgr-súlyban) ——. 3. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) 46.—46.50— 4. Fialat közép (páronként 251—320 klgr, súlyban 47.—48.— 5. Fialat könnyű (páronként 250 klgmig terjedő súlyban) 48.—50.— II. Magyar szedett: 6. Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) —. 7. Közép (páronként 220—280 klgr. súlyban) 48.—49.— 8. Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) —. III. Szerbiai: 9. Nehéz (páronként 260 klgron felüli súlyban, 47.—47.50 10. Közép (páronként 220—260 klgr. súlyban) 47.—48 — 11. Könnyű (páronként 220 klgmig terjedő súlyban) 48—48.50 — Sertés létszám: július 26 napján volt készlet 133,363 darab. A hízott sertés üzletirányzata: változatlan. — Hízott sertés felhajtott 4452 db

Budapesti gabonatözsde. Julius 28-án. Buza öszre 9.44 pénz, 9.46 áru. Tengeri 1891. jul.—aug. 5.72 pénz, 5.74 áru. Zab öszre 5.46 pénz, 5.48 áru. — Káposztarepeze aug.—szept. 15.10 pénz, 15.20 áru.

Szerkesztői üzenet.

K. S. L. urnak, H. Sauson. Végre egy versirő, a ki nem követeli rögtön azt, hogy verseit kiadjuk, hanem azt kérdezi tőlünk, hogy érdemes-e a vers-írást folytatnia. Ámbár 2—3 versből nem igen lehet még ezt biztosan megítélni, annak dacára megnyugtathatjuk őt, hogy verseiben fölfedezhető a tehetség nyom. Az I. számú vers könnyedségével s technikájával

hat, már a másodikban sok a szószaporítás, míg a 3-ik, a legrövidebb vers, nem nélkülözi még a költői gondolatot sem. Mi tehát azt hisszük, hogy nem lesz hálátlan dolog további szorgalmaz önképzéssel izmosítani tehetségét. Avanti!

—Z— urnak, helyben. Gondolatai nagyon szűk körben mozognak. Látkörének még tágulnia kell, hogy ilyen fontos kérdésekben helyes ítéletet mondhasson.

•Megöl a bánat... Minket meg az ilyen rossz vers öl meg!

Felelős szerkesztő: **Kósa Barna.**
Kiadók: **Szinay Gyula** főszerkesztő,
és **Dr. Bakonyi Samu** főmunkatárs.

6263.

1891.

Versenyárgyalási hirdetés.

A debreczen-nagy-károlyi törvényhatósági közut hajdumegyei szakaszára az 1891-dik évben szállítandó 150 köbméter és az 1892-dik évben szállítandó 250 köbméter fedanyagul szolgáló tört kő szállítás biztosítására Hajdúvármegye székes-házában folyó évi Augusztus hó 17-ik napján délelőtt 10 órakor versenyárgyalás tartatik.

Annálfogva felhivatnak a vállalkozni kívánók, hogy lepecsételt zárt ajánlataikat biztosítékul az ajánlati összeg 5%-ójával ellátva, a kitűzött határidőig alólírott alispánhoz adják be, kijelentvén benne, hogy az ajánlattevő a részletes feltételeket, — melyek a vármegyei építészeti hivatal hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthetők — ösméri.

Ha a vármegye területén még ez ideig nem használt kő szállítása czéloztatik, az esetben az ajánlathoz egy pecséttel ellátott kőmintát is melléklendő lesz.

Az ajánlatok közül az alispán szabadon választ.

Debreczen, 1891. július 23.

Rázso Gyula,
alispán.

359 3—3

Gyenes Lajos

női divat és rövidárak raktára

Debreczen, főtér, városház-épület.

Ajánlj:

női ruha szöveteket
és díszeket.

Jó mosó toile és satinokat

NAPERNYŐKET

Francia, Hauschild és Harlandi

kötő és himző pamutokat

Jó szabásu füzőket.

Mintákat kívánatra bérmentve küld.

Női ruhák elkészíttetését saját szövetből elvállalja.

292

3

6197, 1891.

Árverési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város gazdaközönsége által fentartott törzsgulyából 13 darab tehén (fiás is van köztük 4 darab) és üsző a debreczeni országos baromvásártéren 1891 augusztus 10-én délelőtt 9 órakor nyilvános árverés útján el fog adatni.

Debreczen, 1891 július 24-én.

A városi tanács.

362 2-1

Kunz József és Társa

BUDAPEST DEBRECZEN, N.-VÁRAD

Kistemplom-bazár.**Francia batist**

előnyös bevásárlás folytán, rendkívül olcsó **leszállított** áron.

Kiházasítási kelengye

teljes kiállítással.

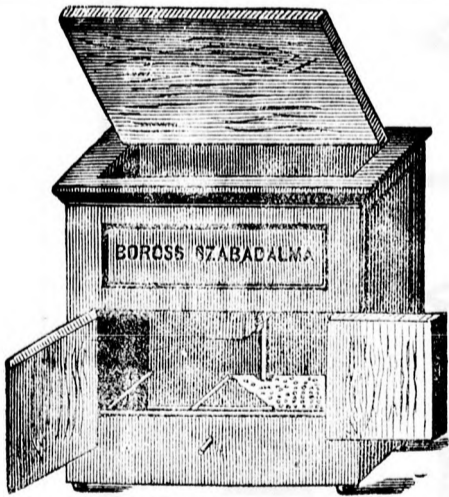
Vászon, kész fehérenmü, divat-rövidárú butor-szövet, szőnyeg, függöny, ágy és asztalterítő, paplan és matrác-raktár dus választékban, jutányosan szabott árak mellett.

Lynoleum (parafa szőnyeg)

bizományi raktár gyári áron.

Pike, trico, plüs**NYÁRI PAPANOK**

328 és mindenféle 91

fürdő cikkek.

Szabadalmazott

étel- és palack-hűtő jég szekrényeket, a legjobbnak bizonyult egészségi szódavíz készülékeket minden nagyságban.

Berndorfi chinaezüst és Alpaca evőeszközöket

20 évi jótállás mellett ajánl:

Kaszanyitzky Endre

Debreczen, főpiacz 1900.

329 Árjegyzékkel kívánatra bérmentve szolgálok —9

Leszállított árak!

Julius 1-től kezdve az idény előhaladtával

divatos női ruhazövetek,

MOSÓ VOILE-ok,Valódi francia batist,
Zephirek és atlas szatinok

rendkívül leszállított

327 árakon kaphatók: 18

Szabó Lajos fiai cégénél

DEBRECZEN, RÓZSATÉR.

Ő es. és kir. fensége József főherczeg kegyes beleegyezésével meg lett nekem engedve, hogy első rangú szállodámat ő fensége neve után nevezhessem el

„József főherczeg” szállodának

Budapest Kerepesi-ut sarkán a központi indóházzal szemben.

Megnyitás július hó 1-én.

Ezennel bátorkodom újonnan épült minden, a kor és kényelem igényeinek megfelelő kelékeivel berendezett szállodámat az utazó közönség szives figyelmébe ajánlani. A szálloda bir 60 szobával és fürdőszobákkal. A jutányosan számított szobaárak minden szobában láthatóan vannak kiragasztva.

József főherczeg szálloda

a központi indóházzal szemközt, 2 percz alatt kocsis használat nélkül érhető el, miért is ugy az érkezés mint az elutazásnál, a kocsit feleslegessé teszi. Forgalomgazdag élénk helyen építve, a város bármely helyére gyorsan és kényelmesen lehet eljutni, miután a szállodánál omnibusz és lovasúti megállóhelyek vannak. Szállodám a főváros legegészségesebb és legszebb kilátással bíró pontján épült és **éttermekkel** van ellátva. Főtörekvésem arra lesz irányítva, miszerint vendégeim meglegedését kiérdemeljem. Számos látogatást kér kitünő tisztelettel

317

3-3

SZIKLAY SÁNDOR szálloda-tulajdonos.

Uj temetkezési intézet!**DANKÓ MIHÁLY**

újonnan berendezett

temetkezési intézete

DEBRECZENBEN,

Czegléd-utca 2155. szám alatt, a gyógyszerházzal szemben.

Becsés tudomására hozom, miszerint: a nagyérdemü közönség elismerő bizalmánál fogva üzletemet fokozatosan oda fejlesztettem, hogy a temetkezéshez megkívántató

ércz, fa és mindennemü behuzott, egyszerű és diszes koporsók, hallotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeihez mért

tisztességes olcsó árért

szolgáltatnak ki. Főtörekvésem leend mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pontosság és figyelem.

Elvállalok mindennemü temetések rendezését, helyben, mint vidéken. — Hullaszállítás minden irányban.

Ércz, mű, és élővirág koszorúk előállítását szalag felirással — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olcsó árért.

Kérve a n. é. közönség pártfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igényeit továbbra is méltányosan elégíthessem ki.

Debreczen, 1891. Junius hó.

Kiváló tisztelettel:

DANKÓ MIHÁLY

A „DEBRECEZEN” NYOMDA RÉSZV. TÁRSASÁG

NYOMDÁJA

(Nagy-uj utca 1702. sz. Konrád-házban)

teljes új berendezéssel,

elvével mindennemű nyomtatványokat, u. m. folyóiratok, számlák, körlevelek, gyászjelentések, bái- és lakadalmi meghívókat és táncrendeket

kereskedelmi-, ügyvédi- és községi nyomtatványokat sőt

a legújabb kivitelen és jutányos árak mellett.

Vidéki megrendelések **Erdélyi István** nyomdai művezető nevére czimzendők.

Új vállalatunkat, hol északkelti Magyarország legrégebb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECEZI”,

a szintén elterjedt **„DEBRECEZI HIRADÓ”** és a **„JOGI HETILAP”** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába. —

Hirdetések a **Debrecezen** cz. lapban a legjutányosabb árakon közzétetnek.

 Bírósági nyomtatványok készletben vannak.